

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu III / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	De Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	De Științe Juridice și Administrative
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificarea*	Drept: avocat – 261101, juriconsult – 261102, consilier juridic – 261103.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Dreptul familiei		2.2. Cod disciplină	DR III 4			
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Laura Cetean-Voiculescu						
2.4. Titularul activității de seminar	Conf. univ. dr. Laura Cetean-Voiculescu						
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/NP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămâna	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutorat					-
Examinări					1
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	69
3.8. Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Existența amfiteatrului pentru activitatea de curs și a sălilor pentru activitățile de seminar, aparatură tehnică: videoproiector/tablă inteligentă.
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Idem

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. (6/2 credite) Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul juridic C2. (6/2 credite) Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic C5. (6/1 credite) Aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă C6. (6/1 credite) Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina „Dreptul familiei” este o disciplină didactică menită să familiarizeze studenții anului III, specializarea Drept, cu instituțiile juridice de bază ale dreptului familiei, prin înțelegerea elementelor care caracterizează această ramură de drept în ansamblul ei și o individualizează în raport cu alte ramuri de drept.

	Se urmărește totodată formarea unui limbaj de specialitate, un limbaj juridic adecvat și utilizarea corectă în exprimarea scrisă sau verbală a termenilor, noțiunilor și conceptelor cu care operează dreptul familiei în ansamblul său. Dreptul familiei are ca prim obiectiv explorarea în profunzime a conceptului de „familie”. Această disciplină este menită a da o explicație dreptului în ansamblul său și dreptului familiei în special, familiarizând studenții cu cele principalele instituții : căsătoria, adopția, rudenia, afinitatea, filiația ș.a.
7.2 Obiectivele specifice	1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvata a noțiunilor specifice disciplinei</i>) ▪ Cunoașterea principalelor instituții aparținând domeniului dreptului familiei ▪ Însușirea noțiunilor de bază din cadrul dreptului familiei ▪ Utilizarea limbajului juridic aferent disciplinei 2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>) ▪ Explicarea și interpretarea noțiunilor referitoare la instituția căsătoriei, la rudenie, adopție, filiație ș.a. ▪ Interpretarea normelor juridice cuprinse în Codul familiei și legi speciale aplicabile acestui domeniu ▪ Rezolvarea de spețe și alte probleme practice 3. Instrumental aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>) ▪ analiza și calificarea normelor de dreptul familiei ▪ corelarea normelor generale cu normele speciale ▪ corelarea cunoștințelor teoretice cu abilitatea de a le aplica în practică 4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile fata de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optima și creativa a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>) ▪ Asumarea unui rol activ în analiza legislației din domeniul dreptului familiei ▪ Manifestarea atitudinii pozitive raportat la familie, ca nucleu al societății și față de valorile acesteia Manifestarea unei atitudini responsabile față de pregătirea continuă, cunoașterea operativă și aplicarea corespunzătoare a noilor legi sau a modificărilor legislative și a jurisprudenței în domeniul dreptului familiei.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive CAPITOLUL 1 Familia - fenomen social Secțiunea 1 Explicații prealabile Secțiunea 2 Caracterele și funcțiile familiei CAPITOLUL 2 Noțiunea și principiile generale ale Dreptului Familiei Secțiunea 1 Definiția și obiectul dreptului familiei Secțiunea 2 Apariția și dezvoltarea Dreptului Familiei în România Secțiunea 3 Principiile generale ale Dreptului Familiei Secțiunea 4 Legătura Dreptului Familiei cu celelalte ramuri de drept Secțiunea 5 Izvoarele dreptului familiei	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
2. Căsătoria ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI CAPITOLUL 1 Noțiunea de căsătorie și caracterele căsătoriei Secțiunea 1 Noțiunea de căsătorie Secțiunea 2 Caracterele căsătoriei CAPITOLUL 2 Condițiile de fond ale căsătoriei Secțiunea 1 Considerații generale Secțiunea 2 Clasificarea condițiilor de fond ale căsătoriei Secțiunea 3 Lipsa impedimentelor la căsătorie CAPITOLUL 3 Condițiile de formă ale căsătoriei Secțiunea 1 Necesitatea noțiunii condițiilor de formă pentru încheierea	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore

căsătoriei Secțiunea 2 Declarația de căsătorie Secțiunea 3 Opoziția la căsătorie Secțiunea 4 Procedura încheierii căsătoriei Secțiunea 5 Sancțiuni privitoare la neîndeplinirea condițiilor cerute pentru încheierea căsătorie		
3. Căsătoria EFACTELE CĂSĂTORIEI CAPITOLUL 1 Efecte personale Secțiunea 1 Relațiile personale dintre soți. Evoluție istorică Secțiunea 2 Obligații morale Secțiunea 3 Obligații juridice Secțiunea 4 Modul de executare a obligațiilor personale între soți CAPITOLUL 2 Efectele căsătoriei cu privire la capacitatea de exercițiu CAPITOLUL 3 Efectele patrimoniale Secțiunea 1 Problematika privind evoluția efectelor patrimoniale dintre soți Secțiunea 2 Bunurile soților	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
4. Căsătoria Încetarea și desființarea căsătoriei	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
5. Căsătoria Desfacerea căsătoriei Desfacerea căsătoriei Secțiunea 1. Distingția între încetarea și desfacerea căsătoriei Secțiunea 2. Divorțul. Considerații speciale Secțiunea 3. Divorțul prin acordul soților Secțiunea 4. Procedura divorțului Secțiunea 5. Efectele divorțului cu privire la relațiile personale dintre soți Secțiunea 6. Efectele divorțului cu privire la relațiile patrimoniale dintre soți Secțiunea 7. Efectele divorțului cu privire la capacitatea de exercițiu a soților Secțiunea 8. Efectele divorțului cu privire la raporturile personale dintre părinți și copii Secțiunea 9. Efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre părinți și copii Secțiunea 10. Efectele divorțului cu privire la dreptul de moștenire Secțiunea 11. Efectele divorțului cu privire la locuința comună a soților	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
6. RUDENIA ȘI AFINITATEA CAPITOLUL 1 Rudenia firească Secțiunea 1. Definiție Secțiunea 2. Liniile de rudenie Secțiunea 3. Rudenia din căsătorie și din afara căsătoriei Secțiunea 4. Gradele de rudenie Secțiunea 5 Dovada rudeniei CAPITOLUL 2 rudenia rezultată din adopție Secțiunea 1 Rudenia civilă Secțiunea 2. Proba rudeniei civile CAPITOLUL 3 Afinitatea Secțiunea 1 Definiție Secțiunea 2 Întinderea legăturii de afinitate Secțiunea 3 Durata afinității Secțiunea 4 Felurile afinității Secțiunea 5 Gradul afinității	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
7. FILIAȚIA CAPITOLUL 1 Filiația față de mamă Secțiunea 1 Noțiune Secțiunea 2 Stabilirea filiației față de mamă a copilului din căsătorie și din afara căsătoriei	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
8. FILIAȚIA CAPITOLUL 2 Stabilirea paternității din căsătorie Secțiunea 1 Prezumția legală de paternitate Secțiunea 2 Timpul legal al concepțiunii Secțiunea 3 Tăgăduirea paternității CAPITOLUL 3 Stabilirea paternității din afara căsătoriei Secțiunea 1 Modul de stabilire a filiației față de tată Secțiunea 2 Recunoașterea voluntară de paternitate Secțiunea 3 Formele recunoașterii paternității Secțiunea 4 Stabilirea filiației față de tată prin hotărâre judecătorească	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
9. Obligația legală de întreținere Secțiunea 1 Noțiuni generale		2 ore

Secțiunea 2 Caracterile juridice ale obligației de întreținere Secțiunea 3 Condițiile în care există obligația de întreținere Secțiunea 4 Ordinea în care se datorează întreținerea Secțiunea 5 Data de la care se datorează întreținerea Secțiunea 6 Obiectul și întinderea întreținerii Secțiunea 7 Felul și modul de executare a obligației de întreținere Secțiunea 8 stingerea obligației de întreținere Secțiunea 9 Procedura ce trebuie urmată în vederea stabilirii obligației de întreținere		
10. SITUAȚIA LEGALĂ A COPILULUI CAPITOLUL 1 Situația legală a copilului din căsătorie CAPITOLUL 2 Situația legală a copilului din afara căsătoriei	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
11. Ocrotirea minorului și protecția copilului în dificultate 11.1 Ocrotirea minorului prin părinți 11.2 Protecția copilului în dificultate prin măsuri alternative de protecție	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
12. ADOPTIA ȘI PROTECȚIA COPILULUI CAPITOLUL 1 Adopția Secțiunea 1 Aspecte generale Secțiunea 2 Caracterile generale ale adopției Secțiunea 3 Cerințele încheierii adopției Secțiunea 4 Lipsa impedimentelor la adopție Secțiunea 5 Condițiile de formă	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
13. ADOPTIA ȘI PROTECȚIA COPILULUI Secțiunea 6 Natura juridică a adopției Secțiunea 7 Efectele adopției Secțiunea 8 Desființarea adopției Secțiunea 9 Desfacerea adopției	Prelegere, exemplificare, conversația euristică	2 ore
14. Fixare cunoștințe, consolidare, sistematizare, recapitulare.	Exemplificare Conversație Recapitulare Fixare Sistematizare Repetiția	2 ore

Bibliografie minimală:

1. Laura Cetean Voiculescu, "Dreptul familiei și actele de stare civilă", Editura Lumen, Iași, 2019;
2. Codul civil Cartea a doua "Despre familie"
3. Laura Cetean-Voiculescu – note de curs pe suport electronic

Bibliografie selectivă:

Constituția României

Codul penal

Codul civil

Codul de procedură civilă

Legea nr. 272/2004 cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului, Legea nr. 273/2004 cu privire la instituția adopției, Legea nr. 119/1996 u privire la actele de stare civilă ș.a.

Laura Cetean-Voiculescu, "Dreptul familiei. Note de curs și manual de seminar", Editura Hamangiu, București, 2012;

Filipescu I.P., "tratată de dreptul familiei", Ediția a 8-a revăzută și completată, Editura Universul Juridic, București 2006;

Dan Lupașcu, Cristiana Mihaela Crăciunescu, Dreptul familiei, Ediția a 4-a, Editura Universul Juridic, București, 2020;

Cristina Nicolescu, Dreptul Familiei, Editura Solomon, București, 2020;

Alexandru Bacaci, Viorica Claudia Dumitrache, Cristina Codruța Hageanu, Dreptul familiei, Curs universitar, ediția a 7-a, Editura C.H. Beck, București, 2012;

Teodor Bodoașcă, Dreptul familiei, curs universitar ediția a III-a, Editura Universul Juridic, București, 2015;

Marieta Avram, Drept civil. Familia, Ediția a 2-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2016;

Emese Florian, Dreptul familiei. Căsătoria, regimuri matrimoniale, Filiația, ediția a 6-a, Editura CH Beck, București, 2018;

9.2. Seminar-laborator

	-	-
Seminarul 1 NOȚIUNEA ȘI PRINCIPIILE GENERALE ALE DREPTULUI FAMILIEI - enunțare principii - definire - explicitare - rezolvare test grilă - răspunsuri la întrebări	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 2 CĂSĂTORIA: ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI - definire căsătorie - etapele încheierii căsătoriei - rezolvare teste - răspunsuri la întrebări - analiza de documente de stare civilă	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 3 CĂSĂTORIA: EFECTELE CĂSĂTORIEI - analiza aspectelor teoretice - rezolvare de spețe	Exemplificări Conversație Fixare	2 ore

- răspunsuri la întrebări și teme de reflecție - prezentare referate și analiza colectivă a acestora - rezolvare de teste grilă	Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	
Seminarul 4 și 5 CĂSĂTORIA: ÎNCETARE, DESFIINȚARE ȘI DESFACERE - analiza problemelor teoretice - explicitarea unor aspecte greu de înțeles - rezolvarea de spețe - prezentarea de referate - soluționarea de teste - analiza unor hotărâri judecătorești de desfacere a căsătoriei	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	4 ore
Seminarul 6 Test parțial	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 7 și 8 FILIAȚIA (MATERNITATEA ȘI PATERNITATEA) - explicitarea unor aspecte teoretice - analiza legislației, în principal a Codului familiei - rezolvarea de spețe	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	4 ore
Seminarul 9 OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNTREȚINERE - explicitarea unor aspecte teoretice - răspunsuri la întrebări - analiza și interpretarea legislației în domeniu - analiza unor documente de stare civilă	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 10 SITUAȚIA LEGALĂ A COPILULUI - explicitarea unor aspecte teoretice - analiza legislației, în principal a Codului familiei - rezolvarea de spețe	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 11 Ocrotirea minorului prin părinți Ocrotirea copilului în dificultate prin măsuri de protecție alternativă - explicitarea unor aspecte teoretice - răspunsuri la întrebări - analiza și interpretarea legislației în domeniu - analiza unor documente de stare civilă	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Seminarul 12 și 13 ADOPTIA - explicitarea unor aspecte teoretice - răspunsuri la întrebări - analiza și interpretarea legislației în domeniu - analiza unor documente de stare civilă	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	4 ore
Seminarul 14 Recapitulare, sistematizare, fixare, consolidare, recapitulare.	Exemplificări Conversație Fixare Sistematizare Consolidare Rezolvare de spețe Repetiția	2 ore
Bibliografie minimală: 4. Laura Cetean Voiculescu, "Dreptul familiei și actele de stare civilă", Editura Lumen, Iași, 2019; 5. Codul civil Cartea a doua "Despre familie" 6. Laura Cetean-Voiculescu – note de curs pe suport electronic Bibliografie selectivă: Constituția României Codul penal Codul civil Codul de procedură civilă Legea nr. 272/2004 cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului, Legea nr. 273/2004 cu privire la instituția adopției, Legea nr. 119/1996 u privire la actele de stare civilă ș.a.		

Laura Cetean-Voiculescu, "Dreptul familiei. Note de curs și manual de seminar", Editura Hamangiu, București, 2012;
Filipescu I. P. "Tratat de dreptul familiei", București, Ed. All Beck, 2000;
Alți autori din literatura de specialitate în domeniu: Bacaci Alexandru, Bodoașcă Teodor, Motica Adina, Maria Banciu, Codruța Hăgeanu, Marieta Avram, Florian Emeșe, Adrian Alexandru Banciu ș.a.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Pentru profesioniștii din domeniul juridic, dobândirea de competențe privind norma juridică și legislația aplicabilă în domeniul dreptului familiei este o cerință obligatorie.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.1 Curs	Volumul cunoștințelor	Examinare finală, orală cu 2 subiecte.	50% 2,5 puncte subiectul 1 2,5 puncte subiectul 2
10.2 Seminar/laborator	- <i>elaborarea unei lucrări științifice pe o temă dată la seminar</i> - <i>prezentarea lucrării la activitatea de seminar</i> - <i>participarea la un test parțial</i>	Analiza referatelor <i>Prezentarea referatelor la activitatea de seminar</i> <i>Corectarea testelor grilă</i>	50% 2 puncte din oficiu 1 punct întocmire referat 1 punct prezentare referat 1 punct participare la testul parțial
10.3 Standard minim de performanță: Întocmirea și prezentarea referatului, participarea la testul parțial și la examinarea finală Sau Obținerea, potrivit criteriilor de mai sus, a unui punctaj minim de 5 puncte, Criterii de evaluare: 1 punct pentru întocmirea lucrării practice 1 punct pentru prezentarea lucrării practice 2 puncte din oficiu 2,5 puncte subiectul 1 primit la examenul oral 2,5 puncte subiectul 2 primit la examenul oral 1 punct pe participarea la testarea parțială. Total 10 puncte.			

Data completării
29.09.2023

Semnătura titularului de curs și seminar

Data avizării în departament
2.10.2023

Semnătura directorului de departament

EVALUAREA PENTRU MĂRIREA DE NOTĂ ȘI RESTANȚĂ VA FI FĂCUTĂ ÎNTOCMAI CA EVALUAREA PRECIZATĂ ÎN FIȘA DISCIPLINEI (PCT 10.1-10.3)!

Examenele de mărire de notă și restanțele se vor desfășura identic cu examenele din sesiune.